

Kemencesalja

Politikai, társadalmi
és közgazdasági hetilap

Felolvasó szerkesztő: **HORVÁTH LAJOS**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Családúti, Szabolcsnagykőrös.

Történelmi hullámverés.

A tenger mindig gyönyörködött az emberben. Őja szélcsend van tükör-sima a felszíne és a magasságos ég kéklő kárpitját tükrözteti vissza. Nincs megnyugtatóbb látvány a végtelen vizek zavartalan nyugalmánál. De még lenyűgözőbb a tenger akkor, ha a szélvihar megzavarja nyugalmát. Ilyenkor feltarajosodnak hullámok és zúgó morajlással humpolyognak a partok felé, mintha bosszút akarnának állni minden és mindenkin. Félelmetes és az emberek szemében értelmetlen játékot űznek ilyenkor a hullámok egymással. Egyik hullám a másik után dühöngve csap a part felé, hogy azután szinté porrá zúzóda hulljon vissza a közös hullámsírbá. Akár csendes a tenger, akár viharos, sohasem unalmas az ember előtt.

Az emberi élet eseményei is sokszor hasonlítanak a nagy vizek játékához. Egyszer csendben peregnek az évek minden különböző zavaró körülmény nélkül, mások pedig förtégek és viharok kavarkája össze az élet eseményeit. Akár béke honol a földön, akár háborúk szele súvölt, az élet mindig magán viseli az örök emberi bélyeget. Annira feltűnő jellemző sajátosság ez, hogy az oknyomozó történetírás atyja, Thukydides már Kr. sz. előtt az V. században tételeként hangoztatta, hogy az emberi élet eseményei évszázadok múlva ugyanúgy vagy hasonló módon fognak megismélni. Ha igaz az ókori legkiválóbb görög történetírónak ez a megállapítása, akkor valóban úgy kell forgatnunk a történelem lapjait, hogy előre tanuljunk a régmúlt eseményeiből.

Magyar vonatkozásban az évszázadok gyűrzése az idén egy szomorú, de nagyon tanulságos eseményt hoz felszínre. Kilencszáz esztendő eseményei zúgtak már el az idő partatlan Óceánján azóta, hogy gyászos véget ért Aba Sámuel, az első magyar trónbitorló király. Úgy érezzük, hogy meg kell emlékeznünk az ő halálának 900. évfordulójáról. Eléltének meddő küzdelme ugyanis főbbször vont már hasonló hullámverést a magyar történelemben, egyénisége és cselekvésmódja pedig sokszor megmutatkozik a magyar életben.

Aba Sámuel nádorispán sógora és legbizalmasabb embere volt Szent István királynak. Szent István halála után részben az Árpád-ivadékok mellőzésének, részben pedig az

özvegy Gizella királyné javainak visszaszerzésének ürügyével szembe fordult királyi sógorának végső akaratával: kijelölt utódát elűzte és engesztelhetetlen enfe került régi barátaival. Jogcíme nem volt az uralkodásra, hanem csak személyes barátai erőszkolták ki királlyá választását. Háromévig tartó uralkodása alatt vért verre, bűnt bűnre halmozott és — a krónikás megjegyzése szerint — „kegyetlenül dühöngött a magyarok ellen”, míg 1044. július 5-én a győrmezei Ménfő mellett elvesztett csata meg nem pecsételte sorsát.

A történelem hullámverése sokszor felkavarja a magyar életben az oklatan nagyravagyást és a féltelen

szenvedélyt, amelynek következtében kegyetlenül dühöng magyar a magyar ellen. Aba Sámuel halálának kilenc-évszázados fordulója figyelmeztessen minden igazat magyarul érző embert arra, hogy kerüljük az ilyet nagyravagyásnak minden olyan rut megnyilatkozását, amely gyűlöletet szít magyar emberek között. Most a Beszkeideknél és a Tatár hágónál rohamoz az ellen-ség. Végzetes dolog lenne, ha ezekben a súlyos időkben nem éreznénk meg a történelem hullámverését és abasámueli lelkülettel kegyetlenül dühöngene magyar a magyar ellen. (dnv.)

meg, hogy a munkástömegeket különféle politikai pártok a munkásszervezeteken keresztül próbálják a napi politika sekélyes és nem

Mindnyájan emlékszünk még arra, amikor egyes szocdem és kommunista munkásszervezetek néhány véresszájú agitátor — legtöbbször zsidó — politikai érvényesülésének ugródeszkáivá váltak, anélkül, hogy a magyar munkástömegeknek ebből a legcsekélyebb hasznuk lett volna. Természetes azonban, hogy a filatom csak az új szervezeten belül érvényesülhet, s azon kívül minden munkás szabadon élhet politikai jogaival.

A rendelet egyébként, mint azt Szász Lajos iparügyi miniszter nyilatkozatában kifejezte: „nagy lépést jelent nemzetgazdasági életünk és népiadalmunk önkormányzati alapon való megszervezése irányában, azaz a végső céljal, hogy a gazdasági élet igazgatását a nemzetgazdaság autonóm szervei végezzék és az állam csak a legfelsőbb irányítás, valamint az összhangbáhozatal feladatát látssa el, amivel a nemzet összes egyéni kezdeményező erejének mozgósításán kívül a túllétező állami adminisztráció könnyítését és ezzel az igazgatás gyorsítását és hatáskörökének megjavítását is elérjük. Ennek a fejlődésnek a rendelet egyik legfontosabb láncszeme, mert az új, egyetemes munkásszervezet révén a magyar életnek eddig nem értékelt hatalmas tényezőjét intézményesen beilleszti a magyar élet kereteibe, ahol munkásságunk az őt megillető fontos helyen gyümölcsözetheti mérhetetlen energiáját és már a multban is sokszor megnyilvánult kitűnő képességeit, öserejű tehetőségét a saját, a családja és az egész nemzeti közösség javára, a hazá üdvére.

Egy hatalmas új szervezet a magyar ipari munkások részére.

A hivatalos lap, egyik legutóbbi száma rendeletet közöl, amely egy-séges szervezet létesítését írja elő a magyar iparban dolgozó szellemi és testi munkások részére. A Magyar Ipari Munkások Országos Szövetségének elnevezéssel megalakuló szervezet célja a magyar ipari munkások nemzeti és keresztény szellemben való összefogása jogos érdekeik megvédése érdekében. A Budapest-től felállítandó központon kívül a helyi körzetekben az ipari munkások részére helyi egyesületeket kell alakítani. A szervezet politikai működését nem fejthet ki, azonban a munkásokat politikai jogaik gyakorlásában nem korlátozhatja — a szervezeten kívül. Az új szervezetben a tagság kötelező. A rendelet hatálybalépésével a jelenleg működő munkásszervezetek a Magyar Ipari Munkások Országos Szövetségének tagjaivá válnak, azonban működésüket egyelőre folytathatják.

Ennyi a száraz tény. Ha azonban egy kicsit mélyebben nézünk a rendelet száraz paragrafusai mögé, joggal megállapíthatjuk, hogy ezen rendelet az ország egyik leghatalmasabb szervezetét van hivatva életre hívni. Egy olyan munkásszervezet, amelynek nemcsak a testi munkások a tagjai, hanem mindenki, aki az iparban bérért akár teszi, akár szellemi munkát végez. Vagyis egyenlő jogú tag lesz az új hatalmas szervezetben a segédmunkás ép úgy, mint a cégvezető, vagy igazgató. Ezen körülményt

annyival is inkább örömmel kell üdvözölnünk, mert ez is egy lépést jelent annak a beláthatatlan választófalnak megszüntetése felé, amely olyan élesen elválasztotta eddig a tesli és szellemi munkások tömegeit. Az együttműködés — aztán szükségserűen kell, hogy rádöbbenése mindkét táborba tartozó munkásságot, hogy a természetes szempontijából egyik sem nélkülözhető, s mindkét félnek szüksége van a másik fél segítségére, munkájára. Ha pedig ez bekövetkezik, s a munkásság két hatalmas táborban egymásra találva, egymás kezét szorosan markolva szolgálja az általános munkásérdekeket, az eredmény nem maradhat el.

A másik nagy lépés, amelyet a rendelet jelent: megszűnteti a munkásság kiszolgáltatottságát a nagytökevel szemben, mert mindenütt és mindenkor egységesen tud vele szemben fellépni, ha érdekei megvédése úgy kívánja. Válgjuk be magyar becsületességgel, hogy az eddigi munkásszervezetek hiányával voltak ennek a munkás szempontijából oly fontos egységnek, s ha itt-ott tudtak is valamely eredményt elérni, az az egyetemes munkásság szempontijából igen csekélynek mondható. A régi munkásszervezetek legtöbbszörre politikai alapon voltak szervezve, s így nemcsak az erősebb töke, de egymás ellen is hadakoztak, sőt nem egyszer késhegyig menő harcot vívtak. Az új szervezet eleve kizárja kebeléből a politikát, s nem engedi

A kommunizmus és a katolikus felfogás összeegyeztethetetlen.

A Vatikán lapja a közelmúltban cikket közölt Mariano Cordovani tollából. „Katolikus kommunisták” cikkében rámutat arra, hogy a megszállt Olaszországban a megszállók részéről „katolikus kommunista pártot” hívtak életre, mely fiatalokból alakult. E párt tagjai állítólag szociális reformra törekednek, ugyanakkor azonban katolikusok akarnak maradni. „A katolikus dogmának megvan a maga erkölcsé” — írja Cordovani. — „A katolikus erkölcs-tant a kommunizmus háttérbe szorítaná. Ha ezek a csoportok nem változtatják meg magatartásukat, kockára teszik katolikus hitüket.”

Amikor még magyar zarándokok jártak Normandiában.

Normandiai utazás Lisieuxba: Szent Terézke városába.

Két hónap óta gigászi küzdelmek színhelye lett Franciaországnak északnyugati tartománya: Normandia. Az angol-amerikai csapatok ezt a területet választották ki a szovjet által régóta sürgetett támadásnak: az úgynevezett invázióknak lebonyolítására. Amióta folyik az ekkeseredt küzdelem a támadó angol-amerikai csapatok ellen, igen sokan aggodalommal gondolnak Normandiának egyik gyönyörű, ódon kis városára, Lisieuxra, amelyet korunknak legnépszerűbb szentje, a kisdéd Jézusról nevezett Terézke tett világhírűvé.

A háború kitörése előtt évenként közel félmillió zarándok kereste fel karmelita kolostort, hogy könnyes áhítattal végigjárja vagy legalább röpké tekintettel megzemlélje azokat a helyeket, ahol virágillatként suhant el a virágszirmoktól apácának, Terézkének alig 24 évre terjedő, arasznyi rövid élete. Akik valamikor életük legdübölgő emléike közé sorolták a lisieuxi zarándoklást, a normandiai angol-amerikai támadás kezdetén mély megdöbbenéssel hallották a világgá röptetett hírt, hogy az angolszász bombáká földig lerombolták azt a hatalmas bazilikát, amelynek pártatlan szépségű alsó templomát XI. Piusz Pápnak biboros-áttamítikára, Pacelli Jenő, a mostani Pápa szentelte fel 1937-ben. Az őrdégi sugallatra működő hadi taktika mindössze 7 évre terjedő életkor engedélyezett a világ egyik legszebb és legmodernebb templomának.

A pusztító támadásnak híre a világ minden táján sok embernek lelkében ébresztgeti fel a lisieuxi felejthetetlen emlékeket. E sorok írója is lélekben felhúzza az emlékezés zilipeit, hogy azokon keresztül folyjon a sóha el nem halványuló élményeknek halkán susogó, nyugodt sodrású folyamára. Hét tavasz elmúltával is visszavisznek az emlékek Szent Terézke városába és a magyar zarándokok lelkében új életre keltik mindazt, amit az angol-amerikai bombázók soha de soha nem tudnak Lisieuxból elpusztítani.

Utban Lisieux felé.

1937 nyarán, a párizsi világkiállítás idején a világ minden tája felől a Szajna-parti Babelba tödültek az emberek, hogy megismerjék és megbecsüljék az egyes népek értékes alkotásait. A hullámzó, tarkabarka emberregegekben jó néhány magyar ember is résztvevő. E sorok írója is velük együtt rója a Trocadero környékén keletkezett eszményi miniatűrű új világvárosoknak sikátorait. Az érzésünk azt súgta, hogy nem kell restelkednünk a népek nagy versenyében, mert az egyik legcsinosabb pavillon éppen a magyaroké volt. Ezzel a jóleső, büszke érzéssel jártuk Páris negyedit és szemléltük a világkiállítás csodáit. De azért egyhetes párizsi tartózkodásunkból szívesen féldoztunk egy napot, hogy elzáródokoljunk Normandia patinás városába, Lisieuxba, amely a kicsi fehér Virág édes emlékeitől illatos. 1937 augusztus 26-án 35 magyar zarándok indult a párizsi Szent Lázár pályaudvarról a reggeli expressz-vonattal Lisieuxba.

A távolság Páris és Lisieux között 190 kilométer. Az expressz vonal megállás nélkül, szinte egy szorva megtette azt az utat. Észrevétlenül átsuhant a nagyobb városok állomásain, hogy 2 órai szügdülés után megpihenjen a Lisieuxi állomáson. Amikor Lisieuxban kiszálltunk a vonatról, akkor még figyelemre sem méltattam azt a körülményt, hogy Lisieuxtól 42 kilométerrel nyugatabbra Cean városa található...

Szent Terézke sirjánál.

Lisieuxban az első pillanatban megára vonta a figyelmünket az épületeiben levő hatalmas bazilikák melyet a város legkedvesebb leányáittettek. Akkor még csak a mozaikszes alsótemplom készült el. Az egész épületnek hatalmas falai tetőzet nélkül meredeztek az ég felé. Hét tavasz és hét nyár elmúltával azonban hírek szerint most már ezek sincsenek meg.

De nem is az új templom érdekelt bennünk a legjobban. Az ősi karmelita kolostorba siettünk a csipkés oromzatú és falfaragású lisieuxi házak között. A karmelita kolostorban élt 8 évig Terézke nővér, a kis

fehér virág. Mindössze 24 évet élt és ebből a 24 évből 8 esztendő itt töltött a karmelita kolostor csendjében. Ez a kolostorba rejtett élet nem dicsekedik nagy alkotással, elbűvölő sikerrel és a világ szemében irigyléreméltó csúcsteljesítményekkel. Annál több volt benne az apró áldozat, az elrejtett szenvedés és az engesztelő önmegtartóztatás. Az el nem kiabált szenvedések és a szív titkos kamráiban elrejtett menynevi örömök töltötték ki Terézke életét. Akik közelebbről megismerték lelkivilágát, azok azt mondják róla, hogy olyan volt, mint egy földre szállított mennyi mosolygás. A rövid 24 esztendő is elég volt neki arra, hogy az embereket megtanítsa az Isten szeretetének kis ösvényére. Halálós ágyán megígérte, hogy halála után az lesz a foglalkozása, hogy rózsaszőrt hint a tikkadt földre, a jajjal-bajjal küzdő emberekre.

Liliomszál teste ott pihen az ősi karmelita templom mellékhajójában. Rózsaszirmok özöne borítja a sírkörmékét... Effelejthetetlen élmény

lett lévő oltárnál misézhettem. Az oltárnál megértettem, hogy Szent Terézke nemcsak a franciáké, hanem mindenkié. Es a legjobban meglepett az, hogy az oltárok mellett minden tenyérnyi helyet emléktáblák borítanak. Kivétel nélkül a világ-háborút végigkísért katonák hálynyilatkozatai Kis Terézke közbenjárásáért.

(Folytatjuk.)

Dr. Nemes Vazul

Levente tanfolyamok az ifjúság nevelésének szolgálatában.

Mióta a Levente-törvény életbe lépett és a Levente Munka minden magyar ifjú számára kötelező lett, a Levente Mozgalom évről-évre nagyot fejlődött. Szinte ugrásszerűen bontakozott ki a rendszer, a szervezet, fölhasználva az eddigi, más ifjúsági mozgalmaknál szerzett hasznos tapasztalatokat. A számban és terjedelemben megnövekedett, igazán és tisztán magyar jellegű ifjúsági mozgalmunk azonban nagyon is érzi még sok helyen a kiváló vezetők hiányát, amit még jelenleg az a körülmény is erősen befolyásol, hogy a hivatott vezetők közül sokan a fronton teljesítik hazájuk iránti szent kötelességüket. A megüresedett vezetők helyét újakkal kell betölteni, de az új fejlődés, a háborus tapasztalatok azt is megkívánják, hogy a vezetők évente legalább közös megbeszélés és gyakorlati bemutatások alapján kiegészítsék eddigi tudásukat. Az egymás közötti lefolyt-beszélgetések, esetenkénti tapasztalatok leszűrése sok vitás kérdést tisztáz, sok kétes dolgot megold. E szükségletek és problémák megoldására rendeznek már néhány év óta rendszeresen országsszerte leventeparancsnoki-leventefiúvezetői- és leventeszaktanfolyamokat. Az idén a legtöbb és legjobban sikerült leventetanfolyam Magyarország legszentebb, legmagyarabb helyén, a magyar kultúra bölcsőjénél Pannonhalmán folyt le. A pannonhalmi főpát rendelkezésre bocsátotta a hatalmas pannonhalmi parkot a tanfolyamok megrendezésére, a résztvevők elszállásolására pedig az új pannonhalmi gimnázium és nevelőotthon termei szolgálták.

Már maga a „genius Loci“ elősegítette azt, hogy a tanfolyamok léleken, magyarságukban megerősödött ifjakat és vezetőket küldjenek az életbe.

A tanfolyamok irányítása és rendezése a m. kir. II. hadtest levente parancsnokság kezébe összpontosult. A parancsnokság rendkívül nagy érdemeket, hogy minden tanfolyamra a legkiválóbb tisztjeit küldte el kiképzőnek. Igazán mintaszerű volt a kiképzés, amiről az ellenőrző magasrangú szemlélő tiszték is többször kifejezték legnagyobb elismerésüket. A kiképzés két irányú volt: elméleti és gyakorlati. Mind az elméleti, mind pedig a gyakorlati kiképzés terén nagyon hangsúlyozták a neveléstani elveit. A ma katonájának nagyon sok tudásra, találékonyra, öntevékenységre van szüksége. Ezt a találékony, öntevékeny szellemet csak ügyes neveléssel lehet elérni vagy fokozni ifjainkban. A ma arcvonala sok-sok kisebb egységre tagozott arcvonal, ahol a kis egység parancsnokának legtöbbször öntevékenyen, önállóan kell súlyos feladatokat megoldania. Az eddigi gyakorlatban sokszor kifogá-

mederbe kell teremni, s csakis ott szabad megtérni, ahol feltétlenül szükséges. Sokoldalú, általános katonai és helyenkint polgári műveltséget akar adni a ma Levente Mozgalma.

A gyakorlati kiképzésben a levente „ujoncérte“ tételén van a hangsúly. Nem a csúcsteljesítmények a fontosak, hanem a testi fejlődés sokoldalú előmozdítása, hajlékonya és ügyessé tétele. Ezt pedig sok

irányú célsportolással lehet elérni. A tanfolyamon hallgatók a levente legügyesebb sportkiképzésben részesültek, egy kiváló tehetségű testnevelési tanár által, aki nagyszerűen vezette a hallgatókat a sportok nevelésében is.

A résztvevők többféle és egészen különböző társadalmi osztályokból valók voltak: papok, szerzetesek, tanárok, tanítók, jegyzők, vallati vezetők, vállalati tisztviselők, iparosok, gyár munkások, bányászok. És ebben a sokréti együttesben megtörtént rövid három hétre az új idők új csodája: A leventeruha alatt elűntek a régi társadalmi osztálykülönbségek, feloldódott a feszesség az osztálygög, csak bajtárs állott egymás mellett, az új magyar társadalom új szellemű nevelői. A résztvevők érezték, hogy ez volt a tanfolyam egyik legkiemelkedőbb eredménye.

Bennyódi Zoltán.

Kalifornia egyházi élete.

Az Oltárogyleti Imárárt az apstasi teroplomban augusztus első vasárnapján este 7 órakor tartják. Az imára után a tagok a sekrestyében átveszik az augusztusi imazárókat.

A Katolikus Kör Hölgybizottsága a tarogyestőltek vezetőivel karöltve hétfőn este 6 órakor tartja tanácskozását a Katolikus Hírnök. A tárgyfontosságára való tekintettel immo pontos megjelenést kér az előlétek.

Közeldik a bérmlás. Koracs Sándor meggyesbárok urak első bérmlétortaját az öszel Kemencsölján végzi: a jánosbázi és a kramonvaljai eszerei körlet plébánián. Mivel az iskolai előkészületekre a körmlények miatt legelőjebb csak igen kevés idő jut, azért fontos, hogy a szűk készletek elő bérmléközöket lelkipásztor irányítása szerint. Ead sorban kellő időben jelentés be a bérmléközöket a plébánián. Cellődmölön a jelentéses határideje szeptember 1.

A nemeskocs-bobal plébánia hivall Öskő Emil plébános irányításával 306 pengőt adományozott a bombatarosultak javára. Köztudomású, hogy a plébánia hívei 85 százalékban egyszerű munkás emberek. Éppen ezért mindenképpen dicsőretemlő az áldozatkészségük.

Gazdák figyelmebe!

Mindenfajta gabonát legmagasabb megállapított árban veszek cellődmölki, nagysimonyi, bebai raktárámba.

A jelentett és később szállítandó gabonára 70 százalékos előleget adok.

Dorcsi József gabonakereskedő, Cellődmölki.

Ég és föld között.

Istentiszteletet ősi, áhitatra hangoló kísérelve, az orgona egétföldet járó hangorkánja magyar mestereinek, Angster Józsefnek állított művészi emléket Dénes Gizella vasok regényében.

A vézna, sápadt kis Józsefit a Szilvázből magyar földre vándorolt Angsterek legifjabb hájtását első munkája a garávia (a drávamenti falvak egyszerű, hűros hangszere) hangja nem hagyja nyugton, s az asztalos mesterség kitanulása után addig kutat, fúr-farag míg tökéletesen el nem sajátítja az orgonaépi és tudományát.

Még mielőtt kitzüzték célját eléri az akkori iparoslegények ősi szokásaként vándorútra indul tapasztalás tanulás, világlátás céljából. Bejárja Német-, Franciaország, Svájc kisebb nagyobb városait, mindenütt az orgonaépités titkait kutatva, lesve hogy készítésének művészetét önmagában a legmagasabb fokban ki-

A sok viszonylagos, kísértés, ka-land között, a hatalmas dombok emeletes orgonáinak egelevő dörögésén, a kis városi templomok egyszerű, alázatos orgonáinak bűgösán, a csöndes, falusi kápolnák harmoniumainak halk muzsikáján keresztül lelkében, mint állandó alaphang ott rezeg a gyermekkori garávia primitív pengése — a vox humana, s a fejlejtetellen jászoltárs a kicsi Katrina-hangjának az égből is visszhangzó szárnyaló zengése — vox coelestis. E két hang lenyugvó ereje huzza-vonzza az otthoni tájak felé, s mint külföldön is elismert, híres mester hazajön, Pécs városában megteremtí egyszerű műhelyében a messze földön dicsőséget szerzett magyar orgonaépités művészi hájtékát.

A szülőföld emlékeihez hűséges tiszta férfúi lélek, a becsületes munkában kiteljesedett művészi alkotó-mester képét meglevenítő regényben bepillanthatunk a kezelmű iparos inasainak, legényeinek mestereinek, műhelyeinek életébe. Megismerhetjük a különféle városok, országok, tájak, népek jellemző sajátosságait, melyek szines rajzban vonulnak előttünk a vándorlások-kalandos éveinek tükrében.

Beláthatunk a kommunista-szocialista romboló törekvések megindulásának földalatti szervezeteibe, az elégedetlen, munkakerülő, osztályharcot szító, iszákos, mesterlegények Herbergjeinek életébe, ellenléttben a szeretetet hirdető, -szuszterlegényből lett Kolping atya, a Legényegyletek megteremtője által létesített munkás otthonok tiszta levegőjébe, ahol az elhagyatott, otthonatlan, vándorló fiatalság, a távolláság ködébe vesző szülői ház megleget pöttöl, megértő, védő oltalmat élvezhet.

Angster József életregényét minden iparostanonc és legény, sőt mester szívbéli gyönyörűséggel és nagy lelki haszonnal olvashatná, megtanulván belőle az igazi ember nagyság, az önképzés, önfegyelmzés, a tisztalelkű, hitéhez, ősi vallásához hűséges iparosifjú, mester és családátya eszményének önmagában való kialakítását.

Előleptetés. A vallás és közoktatási miniszter Szabó József jánosbázi polgári iskolai igazgató, a VIII. fizetési osztályba lépett elő.

HETI KRÓNIKA. H I R E K

Külföldi

Vatikán hivatalos hírszolgálat közölte, hogy XII. Pius pápa látogatásában fejezte ki szerencsevánait Hitlernek a gyilkos merénylőtől való szerencsés megmenekülése alkalmából.

Az olasz Bonomi-kormány helyzete megingott, mert nem sikerült Londonnal és Washingtonnal véglegesen békét kötnie. Olaszországban az egyes politikai csoportok között egyre nő az ellentét.

A szovjet-gépek az elmúlt hét majdnem minden napján megjelentek Magyarországon légtérben. A berapoltés zavaró jellegű volt.

Az USA hadügyminisztériuma kénytelen erélyes rendszabályokkal élni a helyüket tömegesen elhagyó hadiüzemi munkásokkal szemben.

Londoni illetékes helyen napi 120-ra becsülik a London területét érő szárnas bombák számát. A V. I. London egyetlen városrészét sem kíméli. Az angol kormány több tagja London teljes kiürítését kívánja. De Churchill ezt ellenzi.

Az amerikai katonák Rómában benyomultak a római japán nagykövét lakásába és jogszerűtlen bánásmódban részesítették.

A pisai történelmi nevezetességtérde tornyot, amelynek környékén nincsen semmiféle katonai berendezés, megrongálta az ellenség.

Churchill bejelentette alsóházi beszédében, hogy a V. I. eddig 17.000 házat rombolt össze és 800 ezer házat rongált meg.

Ryti Risto-finn köztársasági elnök lemondott előző méltóságáról, hogy mind a katonai, mind a politikai hatalmat Mannerheim tábornagy kezében lehessen összpontosítani.

Törökország szerződésességet követett el Németországgal szemben. Ez végzetes hiba a török politika ellen, mert előkészíti az utat ahhoz, hogy a bolsevisták megszerezzék a Földközi-tenger keleti részét és a Dardanellákat.

Honvédeink hősi harcokban tartóztatják fel a Kárpátok hágoi felé vonuló szovjet csapatokat. A Víz-túliól északraire a bolsevisták számos támadása vesztésgeljesen összeomlott.

Belföldi

A vasúti utazásokhoz ezidőszert nincs semmiféle engedélyre szükség. De újra figyelmeztetik a közönséget, hogy ha a vonatok túlszűfoltása nem szűnik meg, illetékes tényezők kénytelen lesznek az utazási engedély bevezetését elrendelni.

A Budapesti Közlöny aug. 4-iki száma közli a minisztérium rendeletét, mely szerint Munkács és Ungvár város területére, valamint Bereg, Ugocsa és Máramaros vármegyék területére 1944. aug. 5-től 20-ig a beutazás tilos. Egy korábbi rendelet alapján kiállított utazási igazolványok ez alatt az idő alatt érvénytelenek.

Felmenték a hadbavonultak hozzátartozóinak hadisegély összegét, a hadirokkantak, hadiöngyvezek és más hadigondozottak járadékait.

Halálozók. Dr. - Dimer Ágoston ny. M. v. tanácsos életének 72 évében aug. 3-án bajnomban Cseleddömölki rövid szenvedés után meghalt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Szabó család temetői kapujánál a rom kat. vallás szertartása szerint.

Ezúttmenyegző. Eodródi (Fafok) Janos szombathelyi. Máv. ellenőr és felesége Johanna Katalin aug. 3-án Dunapentelek házasúgok hozományodik évfordulóit. Az ezúttmenyegző házasúgát megszámolt r. ország jelenléteében adottá meg a cseleddömölki apátai gyómbomban Jándi Bernadot apátot. Eodródi Janos ezútt. dukkel ezútt Cseleddömölki teljeitelt szolgálót és anyalagos ezútt főzők Varga József Máv. főpályamester családja.

Jelenlétezőnk a 12-15 éves diákok mezőgazdasági munkára. Boda-pestri illetékes a Budapesti értesítő jelentő: A mezőgazdaságban előv. zeedő munkák között vannak a bérl. eoseker 12-14 éves diák tudós megteni. A földművelésügyi miniszteri um a Diákparter Szövetéséges fordul amellyel költötte, hogy azonnali tudós foglalkoztatni 2500 vagy 3000 diákot 25 óra és száras csoportokban. A tanulók önköltséget és ellátást valamint elhelyezést a foglalkoztatás utalásos viseli, fizetésük pedig havi 1.0-1.80 kilogramm buza és 20-45 pengő. A Horváth István Diákparter Szövetéséges kéri a szülőket, küld-jék el 12-16 éves fiaikat és leányjaikat. Jelenlétező az iskola igazgatójának, vagy a kaptár-lejegyző tanácsadó lehet.

Művészi és anyakönyvi keresztonyakra. E-sterzomból jelentő: A hercegprímás irodája közli: A szociális megerősítőkészítési kivanásokkal kapcsolatban illetékes egyházi helyről ezuton is figyelmeztetik a jelöléső, hogy ebben a tételében az egyházi állampontot a legteljesre-tesítésben kötelesek megtartani. Kö-10 óvatossággal járjenek el tehát és az oktatásnak marnt időit is várják ki. Nincs szükség az ugynevezett anyakönyvi keresztonyakra, akik Krisztus egyházával nem akarnak közösséget vállalni.

Vadászok támadtak az elleneszes repülőgépekre. Augusztus 2-án d. u. 5 óra előtt megszólaltak a szirénák. A légvédelmi parancsnokság közlése alapján megtudtuk, hogy négy angol-amerikai repülőgép nagy magasságban beropított légitűnkbe és vasúti szerelvényeket támadtak meg. Az egyik vonat mozdonyát alacsony repüléssel géppuskázó alá vették. A támadás következtében Rác István cseleddömölki mozdonyvezető súlyosan és Vajda József fűtő könnyebben megsebesült. Sebesült földieinket a szombathelyi kórházban ápolják.

1944. évi őszi minőségű vetőmag akció. Az 1944. évi őszi minőségű vetőmag akciót a Földművelésügyi Miniszter Ur ezúttén is megrendezi. A Vármegyei Felügyelőség a cseleddömölki járás részére 600 q. buza és 200 q. rozs minőségű vetőmagot bocsátott rendelkezésre. A minőségű buza és rozs ára a megállapított ár 2. P. felár, amelyből az állam 2. P.-ot vállal magára.

Ezzel kapcsolatban felhívja a közléstási hivatal azokat a gazdálkodókat, akiknek ilyen vetőmagra szükségük van, hogy igényüket jeltensék be folyó hó 8-ig. A később bejelentett igénylések nem vehetők figyelembe.

Anyakönyvi hírek

Július hónapban a cseleddömölki anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek.

Születés

Kiniczky Lajos r. k. lakatos-ter és Kovács Irma ev. leánya: Terézia, Irma rk. — Karacs Szóka görög kat. mezőgazd. munkánő fia: Milán görög kat. (Kenyeri). — Ujváry Kálmán ref. m. kir. hadnagy és Kirchlechner Jolán ev. leánya: Katalin, Éva ev. — Dr. Döbrönte József köröri ev. és Varga Ilona ref. fia: Zoltán, József ev. (Kerta) — Patay József Máv. nb. mozdonyvezető ref. és Szarka Sarolta Aranka ev. fia: Béla ref. — Timár György műszaki tisztviselő r. kat. és Holpert Edit r. kat. leánya: Edit, Mária Margit (Budapest) — Ujlaki Utassy Lóránd m. kir. ezredes r. kat. és Gyomőrei és teblvári Gyomőrei Borbála r. kat. fia: Béla, György, Antal Mária. (Budapest) — Benkő János és Horváth Teréz r. kat.

muszaki tiszt r. k. és Klemm Klára r. kat. leánya: Klára, Zsuzsanna — Moritz Béla Máv. főköcsivizsgáló ev. és Klimics Mária r. kat. leánya: Edit, Anna r. kat. — Drakulics Mili-ja földműves napsz. és Badics Mili-ja görögkeleti leánya: Mária, Ilona görögkeleti. — Balatoni Géza Máv. fűtő r. kat. és Goda Rozália r. kat. fia: Miklós. — Kántor Antal tanító képezési tanár ref. és Horváth Gizella r. kat. fia: Attila, Antal r. kat. (Budapest) — Balogh István földműves, napszamos ev. és Vámos Julianna r. kat. fia: Ferenc ev. (Csönge) — Horváth Béla könyv, és papírkészítő r. kat. és Kovács Mária r. kat. leánya: Mária, Viola. — Tanczos Imre Máv. ob. fékező r. kat. és Pósz Erzsébet r. kat. fia: Imre. — Bella János Máv. kocsi-rende-ző és Szabolcsi Erzsébet r. kat. fia: Attila, István.

Házasságkötés

Farkas Lajos Máv. rapidljas tisztviselő és Klaffi Mária Magdolna r. kat. — Hammermüller Nándor Máv pályamester gyakornok r. kat. és Homolya Ilona községi tisztviselő r. kat. — Horváth Gyula M. Kir. pénzügyőri fővigyázó r. kat. és Czupor Gizella r. kat. — Erdő Béla M. Kir. honvéd őrmester r. kat. és Nagy Anna r. kat. — Bukovits Béla, József M. kir. tart. tizedes, magánlástisztviselő és Furdós Magdolna róm. kat.

Halálozások

Kamondi Ferenc adóügyi jegyző r. kat. 42 éves átturodott gyomorfelekly. (Gérce) — Szűcs Jánosné sz. Szűcs Rozália r. kat. 50 éves szivizom elfajulás. (Jánosháza) — Kalmár Imre r. kat. tanuló 13 éves, ellenséges repülőgép robbanástól égés. (Kölsóvat) — Páli Imre r. kat. földműves, napszamos 56 éves tüdőátlyog. (Boba) — Hahót Róza ev. 54 éves, szivizom elfajulás (Alsóság) — Pap Lenke ev. 11 éves letanuszmérgezés. (Vönöck) — Németh Béla ev. 9 éves gümős agyhártyagyulladás. (Duka) — Horváth Józsefné sz. Nagy Anna r. kat. 46 éves - csigolyacsontvelőgyulladás. (Kispirt) — Jakus István téglagyári munkás r. kat. 75 éves végegyengülés — Mesterházy Józsefné sz. Jusztih Józsefné ev. 70 éves zugorveve. — Sárközy József földműves, napszamos r. kat. 70 éves végegyengülés. — Jakab Sándor, László r. kat. 6 hetes vérmérgezés.

